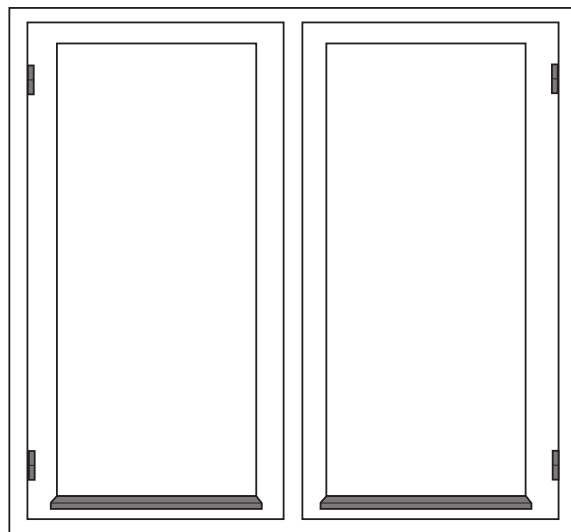

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Innehåll

Trä- och trä-aluminiumprodukter	2
PVC produkter	4
Aluminiumprodukter	5
Schücoprodukter	6
Ytterdörrar	8
Förrådsdörrar	10
Glasruta	12

Trä- och trä-aluminiumprodukter

Trä är ett levande material som rör sig i form av att det sväller och krymper beroende på luftfuktigheten och utsattheten av väta. Därför kan träet synas genom ytbehandlingen vilket är meningen då det är tillverkat av trä. Tänk på att:

- Girningar och skarvar kan framhävas olika på olika produkter och är helt normalt.
- Ytbehandling med kulörer kan kräva mer underhåll än vanlig vit kulör.
- Hur ofta en produkt behöver ytbehandlas är helt beroende på belastning av UV-ljus, väta och andra yttre påverkningar.
- Detaljer så som spröjs av trä kan behöva mer underhåll då de är extremt utsatta för slitage.
- Ändträ ska målas noga enligt färgtillverkarnas riktlinjer.
- Träets fuktkvot bör vara lägre än 15% vid behandling.

Ytmålade produkter

Ytskiktet som består av färg ska kontrolleras regelbundet så att eventuella sprickor eller skador upptäcks och kan åtgärdas.

För målning bör utomhustemperatur och fuktkvot innefattas enligt färgtillverkarens riktlinjer. Rekommendation är att utföra målning vid uppehåll och temperatur över 15 plusgrader.

- Före målning ska man först avlägsna löst sittande färg.
- Slipa med fint sandpapper för en matt yta som kommande färg kan fästa på. Tvätta rent med målartvätt och låt torka.
- Grunda trärena ytor och måla med fönsterfärg. Se till att färgen täcker väl och att det inte finns trärena ytor utan ytbehandling.
- Måla minst 1 lager med fönsterfärg.

Laserade produkter

Laserade fönster kräver mer underhåll men har lång livslängd vid korrekt skötsel. Generellt är ljusa lasyer känsligare och mörkare lasyer tåligare. Laserade fönster kräver årlig kontroll. Vid matt finish, grånad eller om det uppstått sprickor bör produkten omgående åtgärdas då det finns risk för ökad fuktupptagning. Fuktkvoten bör understiga 15% vid behandling.

- Slipa ner ytan med fint slippapper för fästa för grundfärg.
- Tvätta med målartvätt och låt torka.
- Laga eventuella sprickor med plastisk tätmassa och lasera med fönsterlasyr. Vid fler strykningar framhävs lasyrens kulör kraftigare.
- Stryk först en gång och låt torka innan du stryker på nästa lager.

Rengöring

Produkter av trä rengörs enklast med ljummet vatten och diskmedel eller grön såpa. ANVÄND INTE KEMIKALIER. Svåra fläckar behandlas normalt med vanligt diskmedel. Rengöring bör ske löpande för ökad livslängd och finish. Undvik smuts och grus som kan repa glaset.

Aluminium beklädnaden tvättar man av med diskmedel eller CIF rengöringsmedel.

Tröskel i hårdträ bör oljas 1–2 gånger per år beroende på utsatt läge. Tröskeln oljas med opigmenterad hårdträolja.

Tätninglistor behandlas med silikonspray alternativt listskydd. Spraya på en trasa och gnid in alla lister. Friska tätninglistor gör att produkten behåller sin isolerförmåga. Den första tiden krävs inget underhåll. För att uppnå bästa resultat bör listerna smörjas rikligt 1 gång per år.

Produktens mekanik/beslag kan behövas smörjas med tiden. Se till att all mekanik är fri från smuts och grus som kan skada funktionen. För att uppnå bästa resultat bör mekaniken smörjas 1 gång per år.

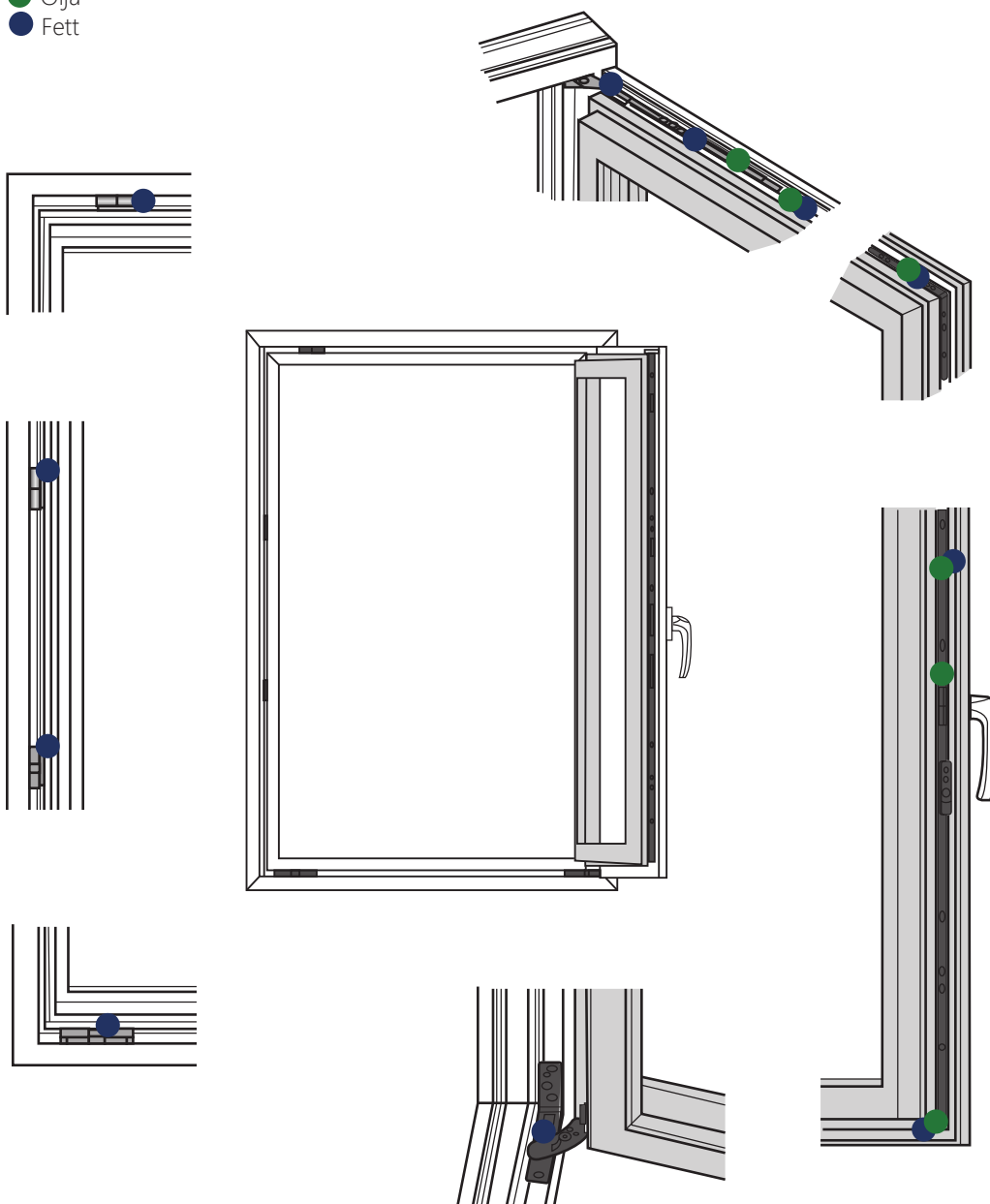
PVC produkter

PVC rengörs enklast med ljummet vatten och diskmedel eller grön såpa. ANVÄND INTE KEMIKALIER. Svåra fläckar som ej går bort med vanligt diskmedel eller grönsåpa behandlas med speciellt medel framtaget för PVC profiler. Detta medel appliceras med vit putsduk och finns att beställa hos oss på Fönstergiganten. Funkar för både Standard PVC och matt finish.

Tätninglister behandlas med silikonspray alternativt listskydd. Spraya på en trasa och gnid in alla lister. Friska tätninglister gör att produkten behåller sin isolerförmåga. Den första tiden krävs inget underhåll.

För att uppnå bästa resultat bör listerna smörjas rikligt 1 gång per år. Produktens mekanik/beslag kan behövas smörjas med tiden. Se till att all mekanik är fri från smuts och grus som kan skada funktionen. För att uppnå bästa resultat bör mekaniken smörjas 1 gång per år.

- Olja
- Fett

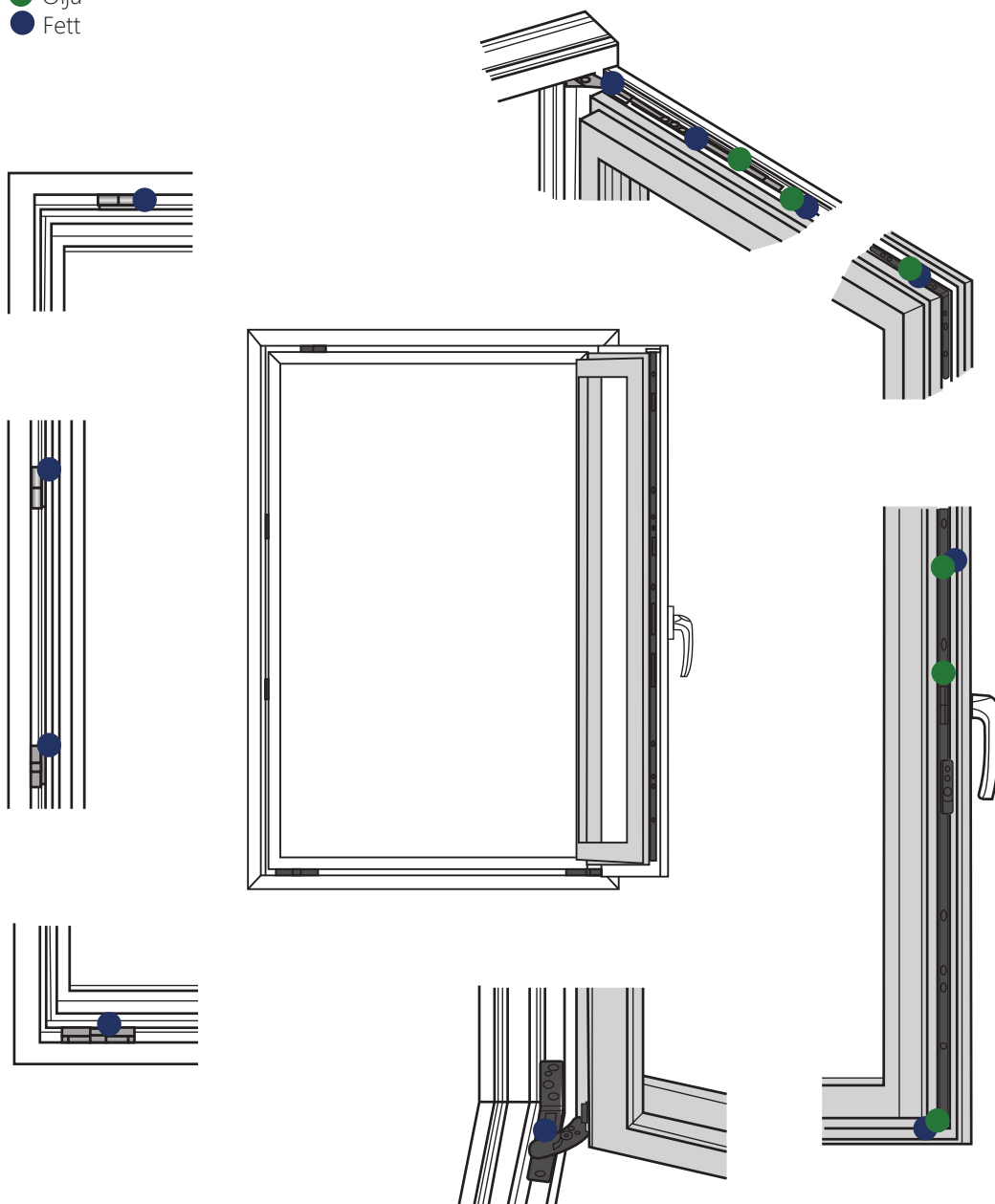
Aluminiumprodukter

Produktens mekanik/beslag kan behövas smörjas med tiden. Se till att all mekanik är fri från smuts och grus som kan skada funktionen.

Aluminium rengörs enklast med ljummet vatten och diskmedel eller grön såpa. ANVÄND INTE KEMIKALIER. Svåra fläckar behandlas med vanligt diskmedel. Lägg på och låt verka någon minut. Dra därefter av med en trasa. Gnugga vid behov.

Tätninglistor behandlas med silikonspray. Spreja på en trasa och gnid in alla lister. Friska tätninglistor gör att produkten behåller sin isolerförmåga. Den första tiden krävs ingen silikonspray. För bästa resultat smörj listerna 1-2 gånger per år.

- Olja
- Fett

Schücoprodukter

Underhåll ska utföras minst en gång per år (i skol- och hotellbyggnader var sjätte månad).

- Se till att beslagskomponenterna är säkra och kontrollera att det inte finns några tecken på slitage. Dra vid behov åt fästskruvarna och kontakta en specialist för att byta utslitna komponenter.
- Smörj alla rörliga delar och låsdelar på beslagen och kontrollera att den fungerar korrekt.

Följande får inte användas vid rengöring:

- Verktyg med vassa kanter tex knivar, metallskrapor, stålull, den gröna sidan på rengöringssvamp då det kan skada ytan.
- Starka rengörings- eller lösningsmedel tex nagellackborttagningsmedel då det permanent kan skada ytan.

Underhållsprodukter speciellt anpassade för Schücos produkter kan beställas från Nordiska Fönster:

Aluminium underhållskit:

- Rengöring- och bevaringsmedel (500ml)
- Rengöring för rostfritt stål (50ml)
- Listrengöring (100ml)
- Beslagspray (50ml)
- Rengöringsduk (2st)

Underhållsprodukter för anodiserad aluminium produkter:

Basrengöring (1000ml):

För initial och basläggande rengöring. Rengör och bevarar aluminiumytan.

Metallpolish (1000ml):

Återställer och bevarar den matta finishen. Kan även användas på rostfritt stål.

Universell aluminiumrengöring:

Tar bort envisa fläckar, mindre stöt- och skrapmärken.

Rengöringsinstruktioner

För att ta hand om fönstret på bästa sätt, rengör karmen och tätninglister samtidigt som glasrutan rengörs.

Gips, murbruk och andra fläckar från fasta ämnen tas bort med en trä- eller plastskrapa.

Ytliga märken kan tas bort med rengöringsmedel anpassade för aluminium. Det är viktigt att alltid läsa noga på rengöringsmedlet innan det används.

Dränering

Ta bort skräp och damm mellan lister och utsidan av karmen genom att dammsuga.

Blockage i dräneringshålen kan tas bort med tandpetare eller tops.

Lister

Gnid in listerna med fett eller Vaseline. Det gör att listerna bibehåller sin smidighet och förhindrar att de fastnar. Kontrollera samtidigt att listerna inte är skadade. Om listerna är skadade kontakta Nordiska Fönster för att kunna ersätta dem.

Beslag

Alla rörliga delar av Schücos produkter är till största del underhållsfria men att smörja dem med jämna mellan rum utökar deras livslängd.

Endast lite olja eller fett behövs på varje beslag och allt överskott bör torkas av.

OBS!

- AvanTec SimplySmart hybrid- och plastlåsstänger kräver inget underhåll.
- Schücos beslag smörjs i fabrik och allt underhåll ska göras fackmannamässigt.
- Beslagskomponenter med ytterligare positionering och stoppfunktion, t.ex. energiabsorberande begränsningsstag eller ventileringsbromsar, får inte smörjas eller oljas

Ytterdörrar

Vi bygger dörrar av trä som är ett levande material som rör sig. Dörrar är av sin natur utsatta för väder och vind och behöver underhållas regelbundet. Tidsintervallet avgörs av de yttre förutsättningarna. En träprodukt kräver kontinuerligt underhåll och blir aldrig färdigbehandlad.

Målade ytterdörrar

Rengör ytterdörren minst två gånger per år för att den ska hålla sig fin över tid. Rengör den med diskmedel eller grönsåpa som är utspätt i ljummet vatten. Tänk på att inte använda starka rengöringsmedel som innehåller slipmedel eller lösningsmedel när du rengör din ytterdörr.

Observera att en svart dörr, eller en målade dörr i mörkare nyans som antracit, mörkgrå, mörkgrön, mörkröd som sitter i sol kan bli upp mot 80 grader varm. Detta kan göra att rörelser uppstår i dörren som gör att dörren böjer sig. Vi rekommenderar därför att dörren ska skyddas av ett entretak som är minst en meter i djup där skyddet även skall sträcka sig 0,2 m utanför respektive sida av dörrens bredd.

Vid lackskador bör du bättra på med en färg för utomhusbruk. Åtgärda skador och prickor direkt för att fukt inte ska hinna tränga igenom ytterdörren. Hur ofta du behöver måla om din ytterdörr beror på yttre omständigheter, exempelvis hur utsatt din ytterdörr är för väder och vind och om den uppvisar blåsor, flagor eller matthet.

Vaxning av målade ytterdörr

För att stå emot det nordiska klimatet behöver du vaxa din målade ytterdörr, hur ofta beror på var dörren är placerad och hur utsatt den är för väder och vind, men vaxa dörren minst 2 gånger per år. Vaxa aldrig en varm dörr eller när dörren är utsatt för direkt solljus.

Gör så här:

- Rengör dörren med diskmedel eller grönsåpa som är utspätt i ljummet vatten.
- Använd bilvax eller möbelvax för att vaxa dörren.
- Låt torka i 30 minuter.

Ytterdörrar i ek och teak

Trä är ett levande material som behöver skötas om för att hålla sig fint och motståndskraftiga länge. Vi rekommenderar att du oljar in ytterdörren när den monteras. Ytterdörren behöver sedan oljas ett flertal gånger till dess att en fet och vattenavvisande yta uppstår. Du kan använda en olja för utomhusbruk med antimögelskydd. Olja in ytterdörren 2-4 gånger per år eller efter behov. Om du märker att en torr yta uppstår på dörren så vet du att det är dags att olja in den igen.

Dörrar i trä kan få små sprickor i ytskiktet, detta beror på att träet är ett levande material. Sprickorna påverkar inte dörrens funktion eller täthet utan är endast ett bevis på att dörren är tillverkad i naturmaterial.

Träytterdörrar bör inte placeras i ett utsatt och oskyddat läge och bör skyddas av ett entretak som är på minst en meter i djup där skyddet även skall sträcka sig 0,2 m utanför respektive sida av dörrens bredd.

Så här oljar du in din ytterdörr:

- Rengör först ytterdörren med en trasa.
- Slipa med ett fint slippapper i träets fiberriktning för att putsa bort resta fibrer.
- Olja in dörren med utvald olja tills ytan är fet och vattenavvisande (glöm inte dörrbladets undersida och kanter samt karm och tröskel).
- Torka bort all överflödiga olja med en torr trasa.

Fråga alltid din närmsta färghandlare eller återförsäljare för bästa resultat.

Mögel på ytterdörrar

Oftast syns mögelangreppet på ytterdörren i form av små svarta prickar. Det första du behöver göra för att åtgärda ett mögelangrepp på din ytterdörr är att göra rent dörren ordentligt. Tvätta ytterdörren med hjälp av en trasa med ett mögeltvättmedel eller vanligt utspätt diskmedel. Om ytterdörren är väldigt angripen kan du först tvätta dörren med utspädd ammoniak och tvättsvamp. Tvätta därefter rent ytterdörren med ett rengöringsmedel.

När du har tvättat rent ytterdörren så reser sig träfibrerna, det går att åtgärda det genom att slipa ytterdörren med ett fint sandpapper i fibrernas riktning. Olja därefter in ytterdörren tills ytan blir fet och vattenavvisande.

Tröskel

En tröskel slits med tiden och för att klara av flera års slitage och hålla sig fin är det viktigt att sköta om den. Tröskeln behöver därför med jämna mellanrum och efter behov oljas in. Börja med att dammsuga eller torka av tröskeln med en fuktig trasa. Olja därefter in tröskeln med exempelvis en färglös ädelträolja. Vid behov eller om tröskeln utsatts för skador eller slitage kan du slipa tröskeln lätt med ett fint sandpapper och därefter olja in den.

Gångjärn och lås

Ytterdörrens gångjärn och lås behöver också ses över lite då och då för att bevara dörrens funktion. Undvik en gnisslande ytterdörr eller gångjärn och lås som rostar, slits ner och tappar sin funktion genom några snabba och enkla steg.

Smörjning av gångjärn:

- Torka av gångjärnsdelarna med en trasa.
- Applicera sedan smörjmedel. Använd ett smörjmedel som är lämpat för ytterdörrens gångjärn.
- Testa att öppna och stäng ytterdörren ett par gånger för att försäkra dig om att smörjmedlet trängt in ordentligt.

Smörjning av lås:

- Tryck in pipen på låsoljan i nyckelhålet på låscylindern.
- Tryck ner sprayknappen i 1 sekund.
- Sätt in nyckeln i låscylindern och vrid om några gånger, torka därefter av nyckeln.
- Applicera sedan smörjfett på låsets fall- och regelkolvar.
- Nu är dina gångjärn och lås så gott som nya igen. Upprepa dessa steg 1-2 gånger per år på ytterdörrens gångjärn och lås så kommer de att hålla sin funktion i många år framöver.

Förrådsdörrar

Vi bygger dörrar av trä som är ett levande material som rör sig. Dörrar är av sin natur utsatta för väder och vind och behöver underhållas regelbundet. Tidsintervallet avgörs av de yttre förutsättningarna. En träprodukt kräver kontinuerligt underhåll och blir aldrig färdigbehandlad.

Omålade förrådsdörrar

För en omålad förrådsdörr måste dörrens alla 6 sidor måste behandlas innan montering.

1. Spackla och slipa ytan med sandpapper
  2. Säkerställ att dörren är torr, ren och fri från damm
  3. Stryk träet med grundolja, särskilt noggrant med ändträet
  4. Grundmåla 1st strykning
  5. Täckfärg, t.ex. fönsterfärg, 2st strykningar
- Slipa och spackla mellan målningslager för bästa resultat

OBS!

- Måla båda sidor av dörren samtidigt, vid samma tillfälle. Detta för att minimera risken för krokighet.
- Måla med samma antal lager på båda sidor av dörren.
- Måla ej med mörka nyanser på dörrar som står i sol då dessa i mycket stor utsträckning absorberar värme från solen och ökar risken för krokighet och skevhet.

Grundmålade förrådsdörrar

Dörren är behandlad och grundmålad med vattenbaserad kombilack.

1. Spackla och slipa ytan med sandpapper
  2. Säkerställ att dörren är torr, ren och fri från damm
  3. Täckfärg, t.ex. fönsterfärg, 2st strykningar
- Slipa och spackla mellan målningslager för bästa resultat

OBS!

- Måla båda sidor av dörren samtidigt, vid samma tillfälle. Detta för att minimera risken för krokighet.
- Måla med samma antal lager på båda sidor av dörren.
- Måla ej med mörka nyanser på dörrar som står i sol då dessa i mycket stor utsträckning absorberar värme från solen och ökar risken för krokighet och skevhet.

Rengöring och underhåll

Rengör ytterdörren minst två gånger per år för att den ska hålla sig fin över tid. Rengör den med diskmedel eller grönsåpa som är utspätt i ljummet vatten. Tänk på att inte använda starka rengöringsmedel som innehåller slipmedel eller lösningsmedel när du rengör din ytterdörr.

Vid lackskador bör du bättra på med en färg för utomhusbruk. Åtgärda skador och sprickor direkt för att fukt inte ska hinna tränga igenom ytterdörren. Hur ofta du behöver måla om din ytterdörr beror på yttre omständigheter, exempelvis hur utsatt din ytterdörr är för väder och vind och om den uppvisar blåsor, flagor eller matthet.

Oljning av dörr

Det är viktigt att man kontinuerligt underhåller sin dörr för att öka livslängden. Det viktigaste du kan göra är att använda träolja en gång om året, eller vid behov när ytan är torr.

1. Se till att ytan är torr, ren och fri från damm.
2. Använd en flat pensel och stryk dörren flödigt.
3. Efter cirka 30 minuters torktid tar du bort överskottet med en trasa.
4. Upprepa därefter proceduren en gång till för bästa resultat.

Väderskydd

Dörren skall skyddas ovanifrån av ett tillräckligt djupt takutsprång (se monteringsanvisningen) eller ett entretak som är minst en meter i djup där skyddet även skall sträcka sig 0,2 m utanför respektive sida av dörrens bredd.

Observera att en svart dörr, eller en målad dörr i mörkare nyans som antracit, mörkgrå, mörkgrön, mörkröd som sitter i sol kan bli upp mot 80 grader varm. Detta kan göra att rörelser uppstår i dörren som gör att dörren böjer sig. Vi rekommenderar därför att dörren skyddas mot sol. Vi kan därför inte garantera formstabilitet i svarta eller mörkt målade dörrar om de står i sol.

Tröskel

En tröskel slits med tiden och för att klara av flera års slitage och hålla sig fin är det viktigt att sköta om den. Tröskeln behöver därför med jämna mellanrum och efter behov oljas in. Börja med att dammsuga eller torka av tröskeln med en fuktig trasa. Olja därefter in tröskeln med exempelvis en färglös ädelträolja. Vid behov eller om tröskeln utsatts för skador eller slitage kan du slipa tröskeln lätt med ett fint sandpapper och därefter olja in den.

Gångjärn och lås

Dörrens gångjärn och lås behöver också ses över lite då och då för att bevara dörrens funktion. Undvik en gnisslande ytterdörr eller gångjärn och lås som rostar, slits ner och tappar sin funktion genom några snabba och enkla steg.

Smörjning av gångjärn:

- Torka av gångjärnsdelarna med en trasa.
- Applicera sedan smörjmedel. Använd ett smörjmedel som är lämpat för dörrens gångjärn.
- Testa att öppna och stäng dörren ett par gånger för att försäkra dig om att smörjmedlet trängt in ordentligt.

Smörjning av lås:

- Tryck in pipen på låsoljan i nyckelhålet på låscylindern.
- Tryck ner sprayknappen i 1 sekund.
- Sätt in nyckeln i låscylindern och vrid om några gånger, torka därefter av nyckeln.
- Applicera sedan smörjfett på låsets fall- och regelkolvar.
- Nu är dina gångjärn och lås så gott som nya igen. Upprepa dessa steg 1-2 gånger per år på dörrens gångjärn och lås så kommer de att hålla sin funktion i många år framöver.

Pardörrar eller portar

En pardörr eller en post har tvådörrar, en gångdörr och en anslagsdörr.

För att de två dörrbladen skall röra sig lika och följa varandra (och för att minimera risken för problem vid öppning och stängning) så rekommenderar vi att man alltid öppnar både gångdörr och anslagsdörr om man planerar att gångdörren skall stå öppen en längre tid.

Glasruta

Kondens/imma på glasets utsida

Kondens eller imma på glasets utsida är helt normalt och är ett tecken på ett välisolerat fönster då värmen från insidan inte kan ta sig igenom glaset och torka upp på utsidan.

Kondens kan uppstå intensivt under vissa perioder på året eller beroende på var i landet man bor samt hur omgivningen ser ut. Kondens uppstår främst vid hög luftfuktighet och när temperaturskillnaderna mellan natt och dag är stora. Kondens kan även uppstå som frost. Kondensen försvinner normalt när vind, värme eller solljus träffar glaset.

Kondens på insidan av glaset är ett tecken på dålig inomhusventilation och bör omgående ses över då det kan påverka hälsan negativt.

Putsa som proffsen

Du behöver:

- Diskmedel
- Gummiskrapa
- Luddfri handduk
- Fönsterpäls/kökssvamp (utan skrubbsida)
- Glasskrapa (vid eventuell fågelspillning)

Vatten + Diskmedel

Börja med att fylla en smutsfri hink eller en blomspruta med vatten och vanligt diskmedel. Ta inte för mycket diskmedel i vattnet eftersom glaset lättare blir flammigt. Om det är kallt ute så kan du hälla i spolarvätska eller T-röd så att vattnet inte fryser till is på rutan. Använd inte för varmt vatten då avdunstar det snabbare.

Rengöra glaset

Använd en tvättpäls eller en kökssvamp med vit, icke-repande skrubbsida och doppa i vattnet och krama ur måttligt. Rengör sedan hela glaset med så mycket vatten som möjligt utan att det droppar eller rinner. Då slipper du få ett flammigt resultat eftersom vattnet inte hinner avdunsta från rutan innan det är dags att använda gummiskrapan. Använd absolut inte en kökssvamp med grön skrubbsida och glöm inte att dubbelkolla så att du inte har smutskorn på tvättpälsen eller svampen. Annars kan du få repor på glaset. Fläckar av till exempel fågelspillning tar du enkelt bort med en glasskrapa. När du skrapar rutan så ska du bara skrapa framåt och bara på blött glas.

Använd gummiskrapa

Använd en luddfri handduk och dra en torr horisontell rand med pekfingret från det översta vänstra hörnet till det högra. Denna rand kommer sedan fungera som startsträcka. Se till att gummiskrapan är torr och dra sedan gummiskrapan uppifrån och ner med samma vinkel mellan handtag och glas hela tiden. Torka gummiskrapan mellan varje drag och se till att överlappa dragen med några centimeter så att du inte får ränder av överblivet vatten på fönstret. Sedan är det bara att torka kanterna på fönstret - färdig!

FÖNSTER – DÖRRAR - SOLSKYDD - MONTERING

FÖNSTER
GIGANTEN